

Εισήγηση: «Ειδική διαδικασία περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα και οι ρυθμίσεις των άρθρων 235, 239 και 242 του Ν. 4364/2016».

Εισηγητής: Γεώργιος Μανουσάκης, δικηγόρος.

Διάγραμμα

1.- Εισαγωγή.

2.- Οι διατάξεις των άρθρων 235 και 239 §§ 4, 5 του ν. 4364/16, που αναφέρονται στην διαδικασία της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και οι σχέσεις τους με τις αξιώσεις αποζημιώσεως του ζημιωθέντος τρίτου σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά του ασφαλιστή και με τις διατάξεις του ΚΠολΔ που ρυθμίζουν την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα.

3.- Οι ρυθμίσεις του άρθρου 242 του ν. 4364/16 για, τις εργασίες εκκαθάρισης, την αναγγελία των απαιτήσεων, την σύνταξη και δημοσίευση από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, τις αντιρρήσεις κατά της κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων, και την πληρωμή των απαιτήσεων.

4.- Επίλογος.

I.- Εισαγωγή

1.- Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του κ.ν. 489/76 (ΠΔ 237/1986) «*Το πρόσωπο που ζημιώθηκε έχει από την ασφαλιστική σύμβαση και μέχρι το ποσό αυτής ίδια αξίωση κατά του ασφαλιστή*», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ίδιου νόμου «*Η ασφάλιση πρέπει να καλύπτει την αστική ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και κάθε οδηγού ή προστηθέντος για την οδήγηση ή υπευθύνου του ασφαλισμένου αυτοκινήτου*».

Με το άρθρο 1, άρθρο τέταρτο του Ν. 4335/2015, αντικαταστάθηκε το ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ (άρθρα 591 έως 681Δ) του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τις ειδικές διαδικασίες, οι οποίες ενοποιήθηκαν και κατατάχθηκαν σε τρεις κατηγορίες, μία από τις οποίες είναι οι περιουσιακές διαφορές (ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ, άρθρα 614 έως και 622Β), κατά την οποία δικάζονται και οι διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητα, που προσδιορίζονται ως οι εξής: «*Διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητα είναι οι διαφορές που αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης οποιασδήποτε μορφής για ζημιές που έχουν προκληθεί από αυτοκίνητο μεταξύ των δικαιούχων ή των διαδόχων τους και*

εκείνων που έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν αποζημίωση ή των διαδόχων τους, όπως και απαιτήσεις από σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου μεταξύ των ασφαλιστικών εταιριών και των ασφαλισμένων ή των διαδόχων τους» (άρθρο 614 αριθ. 6 ΚΠολΔ). Έτσι καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 681^Α του παλαιού ΚΠολΔ (Διαφορές για ζημιές από αυτοκίνητο και από τη σύμβαση ασφάλισής του). Με την νέα διάταξη του άρθρου 591 ΚΠολΔ, καθορίζονται οι δικονομικοί κανόνες για την εκδίκαση της ειδικής διαδικασίας των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα.

Η ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα του άρθρου 614 αρ. 6 νέου ΚΠολΔ, είναι αποκλειστική (όπως ήταν και η ειδική διαδικασία των αυτοκινητικών διαφορών του άρθρου 681^Α ΚΠολΔ), με την έννοια ότι αποκλείεται η εφαρμογή κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διαδικασίας¹.

2.- Με τα άρθρα 235 επ. του Ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α΄ 13/5.2.2016), με ένα εντυπωσιακά μακροσκελή τίτλο, πρωτοφανή για τα δεδομένα της ασφαλιστικής και όχι μόνο νομοθεσίας² «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και των άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ), στα άρθρα 2 και 8 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014 σχετικά με την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ, και των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (εφεξής ΕΑΑΕΣ) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, καθώς και στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16^{ης} Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων και συναφείς

¹ Βλ. **Μιχαηλίδης Ι.** σε Χ. Απαλαγάκη Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ' άρθρο, έκδ. 2016, υπό άρθρο 614, αριθ. 1, σελ. 1680, και εκεί παραπομπή στη νομολογία όπως ΠΠΚαρδ 14/1998 ΕσυγκΔ 2001, σελ. 94, **ΕιρΡοδ 15/2014 ΝΟΜΟΣ, Κρητικός Α.**, Αποζημίωση, έκδ. 2008, παραγ. 35, αρ. 4, σελ. 844, **Φλούδας Α.**, Αστική Ευθύνη, 1985, παράγ. 198 Β, σελ. 269, **Σινανιώτη Α.**, Ειδικά διαδικασία, σελ. 18 επ).

² Βλ. **Ι. Ρόκας**, Solvency II, Εποπτεία των (Αντ)ασφαλιστικών Επιχειρήσεων, Κριτικές παρατηρήσεις/Σχόλια κατ' άρθρο στο Ν. 4364/05.02.2016, έκδ. Σάκκουλα 2016, σελ. 1 επ, **Ε. Τζίβα**, Ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστικό δίκαιο στην Ελλάδα μετά την έκδοσή του ν. 4364/ 2016. Μια πρώτη προσέγγιση, εισήγηση στις 22.4.2016, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

διατάξεις της νομοθεσίας περί της ιδιωτικής ασφάλισης και άλλες διατάξεις», ρυθμίζονται τα θέματα της ασφαλιστικής εκκαθάρισης ασφαλιστικών επιχειρήσεων των οποίων ανακαλείται η άδεια λειτουργίας.

3.- Σκοπός της εισήγησης αυτής είναι η ερμηνευτική προσέγγιση,

α) των διατάξεων των άρθρων 235 και 239 §§ 4, 5 του Ν. 4364/2016, σε σχέση με τις αξιώσεις αποζημιώσεως του ζημιωθέντος τρίτου σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά του ασφαλιστή, μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του, και με τις διατάξεις του ΚΠολΔ που ρυθμίζουν την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα, και

β) των διατάξεων του άρθρου 242 του ν. 4364/2016, για την εκκαθάριση, την αναγγελία των απαιτήσεων, τη κατάσταση των δικαιούχων απαιτήσεων, τις αντιρρήσεις κατά της κατάστασης κ.ά..

II.- Οι διατάξεις των άρθρων 235 και 239 §§ 4, 5 του ν. 4364/16, που αναφέρονται στην διαδικασία της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και οι σχέσεις τους με τις αξιώσεις αποζημιώσεως του ζημιωθέντος τρίτου σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά του ασφαλιστή και με τις διατάξεις του ΚΠολΔ που ρυθμίζουν την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα.

1.- Στο ν.δ. 400/1970 (ΦΕΚ Α' 273/17.1.1970) «περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως» και ειδικότερα στα άρθρα 10 και 12α οριζόταν η διαδικασία της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης. **Οι διατάξεις αυτές δεν είχαν εφαρμογή στις περιπτώσεις που η ασφαλιστική εταιρία της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ασκούσε τον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτων³.** Ειδικότερα, α) στο άρθρο 10 οριζόταν ότι «1...2...3. Σε περίπτωση ασφαλιστικής εκκαθάρισης ή πτώχευσης ασφαλιστικής επιχείρησης ο, κατά το άρθρο «12α» του παρόντος, επόπτης εκκαθάρισης ή πτώχευσης καλεί μέσα σε δέκα ημέρες από το διορισμό του τους δικαιούχους ασφαλίματος, με ανακοίνωση που δημοσιεύεται..., να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους με όλα τα δικαιολογητικά τους στοιχεία μέσα σε τρεις μήνες από την τελευταία δημοσίευση. **Δεν καλούνται οι δικαιούχοι ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων, καθώς και οι δικαιούχοι ασφαλίσεων ζωής, για τους οποίους δεν έχει επέλθει η ασφαλιστική**

³ Βλ. Ράνια Χατζηνοκλάου-Αγγελίδου, *Ιδιωτικό ασφαλιστικό δίκαιο*, έκδ. 2014, αριθ. 184, 185, σελ. 85-87, I.

περίπτωση. Η επαλήθευση των απαιτήσεων γίνεται από τα ως άνω όργανα.....Ο επόπτης εκκαθάρισης και ο εκκαθαριστής ή ο επόπτης πτώχευσης και ο σύνδικος υποβάλουν στο Υπουργείο Εμπορίου κατάσταση των δικαιούχων ασφαλίματος μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αγγελιών. Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται, εφόσον έχουν επαληθευθεί οι απαιτήσεις τους: α)...β) οι δικαιούχοι ασφαλίματος ασφαλίσεων κατά ζημιών, **εκτός ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων**, που έχουν δηλώσει την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης και έχει καταχωρηθεί η δήλωση στα βιβλία της ασφαλιστικής επιχείρησης..... 4..5..6.. 7. Από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας λειτουργία της ασφαλιστικής επιχείρησης ή της θέσης αυτής σε κοινή εκκαθάριση ή σε κατάσταση πτώχευσης, το Επικουρικό Κεφάλαιο διοικεί και διαθέτει όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν διατεθεί σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος σε τοποθέτηση ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα.....»,

β) στο άρθρο 12α οριζόταν ότι «1...2....3....4...5. Κατά το χρονικό διάστημα που η ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση αναστέλλεται κάθε αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της και σε βάρος των ασφαλισμένων της ασφαλίσεων αστικής ευθύνης, μέχρι το ποσό για το οποίο ευθύνεται σε ολόκληρο η ασφαλιστική επιχείρηση. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των δικαιούχων ασφαλίματος κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης. 6. Με τη θέση της επιχείρησης σε ασφαλιστική εκκαθάριση οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων με πρωτοβουλία των δικαιούχων ασφαλίματος ή του επόπτη εκκαθάρισης και του εκκαθαριστή ή του επόπτη πτώχευσης και του συνδίκου. Εκκρεμείς διαφορές στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας εισάγονται, με κλήση οποιουδήποτε νομιμοποιημένου, στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης, ανεξάρτητα από το ποσό. 7...8...9...10..11..12..13..14..15. Το κατ' άρθρο 19 του Ν. 489/1976 Επικουρικό Κεφάλαιο, το οποίο υπεισέρχεται αυτοδικαίως στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα της ασφαλιστικής επιχείρησης διαχειρίζεται από κοινού με τα άλλα αρμόδια όργανα ειδικά το χαρτοφυλάκιο κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτων που βρίσκεται σε ασφαλιστική ή κοινή εκκαθάριση ή πτώχευση.....».

Με το άρθρο 278 παρ. 1 του Ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α΄ 13/5.2.2016), που ορίζει ότι «Από την 1^η Ιανουαρίου 2016 καταργείται το ν.δ. 400/1970 (Α΄ 10) και οποιαδήποτε υφιστάμενη αναφορά σε αυτό νοείται εφεξής αναφορά στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου», **καταργήθηκε ολόκληρο το Ν.Δ. 400/1970**, άρα και οι παραπάνω διατάξεις των άρθρων 10 και 12α αυτού, διότι θεσπίστηκαν νέες διατάξεις για την ασφαλιστική εκκαθάριση στα άρθρα 235 επ. του Ν. 4364/2016, όπου και μεταφέρθηκαν και οι καταργηθείσες διατάξεις του ΝΔ 400/1970.

2.- Ειδικότερα, ο Ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α΄ 13/5.2.2016) **ορίζει,** **στο άρθρο 235** ότι «1. Η Εποπτική Αρχή είναι η μόνη αρμόδια να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης του άρθρου 220 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή ακολουθεί το στάδιο ασφαλιστικής εκκαθάρισης, εκτός αν άλλως ορίζεται στην απόφαση...3.Στην περίπτωση ασφαλιστικής εκκαθάρισης εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, και επί ζητημάτων που δεν ρυθμίζονται από τον Πτωχευτικό Κώδικα, οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ΚΠολΔ...7. Ασφαλιστική επιχείρηση δεν κηρύσσεται σε πτώχευση ούτε είναι δυνατόν να ανοίξει επ’ αυτής προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης»,...» και

στο άρθρο 239 (Διαδικασία ασφαλιστικής εκκαθάρισης-Άρθρα 279, 284 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ) ότι «...3. Κατά το χρονικό διάστημα που η ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση αναστέλλεται κάθε αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της και σε βάρος των ασφαλισμένων της για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης, μέχρι το ποσό για το οποίο ευθύνεται εις ολόκληρο η ασφαλιστική επιχείρηση. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης. 4. Αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών εισάγονται και εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. 5. Εκκρεμείς διαφορές στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας εισάγονται, με κλήση οποιουδήποτε νομιμοποιημένου, στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης ανεξάρτητα από το ποσό.».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 284 παρ. Α΄ του Ν. 4364/2016 «Εναρξη ισχύος διατάξεων Μερών Πρώτου – Εκτου (άρθρο 311 της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ, άρθρο 8 της Οδηγίας 214/51/ΕΚ). Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων των Μερών Πρώτου έως Εκτου του παρόντος νόμου έχουν ισχύ από 1^η Ιανουαρίου 2016, εκτός

από τις διατάξεις των άρθρων 144, 221 έως και 248 και 272 που ισχύουν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού». Ο νόμος δημοσιεύθηκε 5-2-2016 (ΦΕΚ Α΄ 13) και ως εκ τούτου οι παραπάνω διατάξεις ισχύουν από την δημοσίευση του νόμου, δηλαδή αφορούν στις περιπτώσεις που ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση, από 5-2-2016 και μετά.

Στην Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4364/2016, στο Ειδικό Μέρος (επί των άρθρων του σχεδίου νόμου) αναφέρεται, **α)** για το άρθρο 235 ότι «Στο άρθρο 235 προβλέπεται ότι η ασφαλιστική επιχείρηση τίθεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση με απόφαση της Εποπτικής Αρχής για τους λόγους και με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 114 του νόμου... **Προφανής σκοπός της διάταξης είναι η κατοχύρωση, μέσω των ανωτέρω διαδικασιών, της ομαλής εκκαθάρισης της ασφαλιστικής επιχείρησης προς το συμφέρον των ασφαλισμένων**», **ββ)** για το άρθρο 239 ότι «Στο άρθρο 239 προβλέπεται ότι για την εξυπηρέτηση του σκοπού της διασφάλισης της ικανοποίησης των δικαιούχων από ασφάλιση, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ενημερώνει τακτικά με τον πλέον πρόσφορο τρόπο τους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφάλιση και τους λοιπούς πιστωτές σχετικά με την πορεία της εκκαθάρισης. **Όλες οι αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών** εισάγονται και εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, για τη συντόμευση των δικαστικών εκκρεμοτήτων και τη διευκόλυνση της περάτωσης της εκκαθάρισης. **Αντιστοίχως, εκκρεμείς διαφορές στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας** εισάγονται, με κλήση οποιουδήποτε νομιμοποιημένου, στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης ανεξάρτητα από το ποσό...»⁴.

3.- Από τις παραπάνω διατάξεις, σε συνδιασμό και με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4364/2016, προκύπτει ότι:

α) Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2016 αποτελούν μεταφορά της καταργηθείσας διάταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970, συγχρόνως όμως με τις νέες αυτές διατάξεις προσδιορίζεται με σαφήνεια σε ποιες συγκεκριμένες διαφορές αναφέρονται οι ρυθμίσεις των διατάξεων αυτών. Ετσι, οι διατάξεις αυτές, όπως ρητά ορίζεται στην παράγραφο 4 («**Αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών**») αφορούν μόνο,

⁴ Βλ. ΚΝοΒ 2016, σελ. 61, 62.

στις αγωγές ασφαλιστικής εταιρίας οι οποίες είχαν ασκηθεί πριν την ανάκληση της άδειας λειτουργίας και την υπαγωγή της σε ασφαλιστική εκκαθάριση, κατά των οφειλετών αυτής (ασφαλισμένων, πρακτόρων κλπ), και εκκρεμούν (ανεξάρτητα αν στο πρώτο ή δεύτερο βαθμό), **και στις αγωγές που ασκούνται από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή**, μετά την υπαγωγή της ασφαλιστικής επιχείρησης σε ασφαλιστική εκκαθάριση, επίσης κατά των οφειλετών της εταιρίας. **Καθιερώνεται λοιπόν η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ως αποκλειστική για την εκδίκαση μόνο των αγωγών αυτών του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά των οφειλετών**, είτε είναι εκκρεμείς (σε οποιοδήποτε βαθμό) είτε ασκούνται το πρώτον, και ορίζεται για όσες από τις αγωγές αυτές εκκρεμούν στον πρώτο βαθμό, ως αποκλειστικά αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκασή τους καθ' ύλην το μονομελές πρωτοδικείο, ανεξαρτήτως ποσού, και κατά τόπον αυτό της έδρας της επιχείρησης.

β) Οι άνω διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2016 δεν αφορούν αγωγές αποζημιώσεως τρίτων ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα (με βάση τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του κ.ν. 489/1976) κατά της ασφαλιστικής εταιρίας στην οποία ήταν ασφαλισμένο το ζημιογόνο αυτοκίνητο (με σύμβαση ασφαλίσεως καλύπτουσα την έναντι τρίτων αστική ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και του οδηγού αυτού), της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας για παράβαση νόμου και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση, είτε είναι εκκρεμείς είτε όχι⁵. Οι σχετικές δίκες αρχίζουν (αν δεν είχε ασκηθεί αγωγή πριν την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης) και συνεχίζονται (εφόσον είναι εκκρεμείς) κατά της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας εκπροσωπούμενης από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, ενώπιον των αρμοδίων καθ' ύλην και κατά τόπον δικαστηρίων, τα οποία δικάζουν κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 614 αρ. 6 και 591 ΚΠολΔ, διαδικασία που είναι αποκλειστική, όπως αναφέρεται παραπάνω.

⁵ Υπερ της άποψης αυτής, ΕφΠειρ 79/2018 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΠειρ 731/2017, ΜΠΑΘ 1153/2018 ΕπΣυγκΔ 2018, 117, ΜΠΑΘ 2318/2017 ΕπΣυγκΔ 2017, 460, ΜΠΑΘ 1808/2018, ΜΠΑΘ-Ασφ 8233/2017, ΜΠΑΘ-Ασφ 8859/2017, ΜΠΑΘ-Ασφ 3765/2017, ΕιρΑθ 1204/2018, ΕιρΑθ 1637/2018, Μανουσάκης Ιωάννης, Οι ρυθμίσεις του άρθρου 239 παρ. 4 και 5 του Ν. 4364/2016 σε σχέση με την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα του άρθρου 614 αρ. 6 ΚΠολΔ, ΕπΣυγκΔ 2017, 356), Κρητικός Α. και Τζίβα Ε., στην επιστημονική ημερίδα της Ένωσης Ελλήνων Νομικών (e-Θέμις), Αθήνα 14-10-2017, με θέμα Τροχαία Ατυχήματα & Ιδιωτική Ασφάλιση, αστικά, ποινικά και δικονομικά ζητήματα.

Περαιτέρω, αν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση κατά της ασφαλιστικής εταιρίας της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας, η έφεση ασκείται κατά της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας εκπροσωπούμενης από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή ή από ασφαλιστικό εκκαθαριστή, ενώ αν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση έχουν εφαρμογή οι περί δεδουλευμένου διατάξεις του ΚΠολΔ (άρθρα 321 επ).

γ) Τα παραπάνω δεν στερούν το δικαίωμα από τους ζημιωθέντες τρίτους να ασκήσουν τις αξιώσεις τους κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου, με βάση την διάταξη του άρθρου 19 παρ. 2, περ. γ' του κ.ν. 489/1976, που ορίζει ότι το Επικουρικό Κεφάλαιο είναι υποχρεωμένο να καταβάλει αποζημίωση στα πρόσωπα που ζημιώθηκαν και όταν «γ) ...ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης ένεκα παραβάσεως νόμου», δεδομένου ότι η διάταξη αυτή εξακολουθεί να ισχύει (παρά την κατάργηση, με το άρθρο 53 του Ν. 4438/2016, ΦΕΚ Α' 220/28-11-2016, του άρθρου 25 παρ. 4 του κ.ν. 489/1976, που όριζε ότι «Από την ημερομηνία που η ασφαλιστική επιχείρηση κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης ή ανακαλείται η άδεια λειτουργίας της, για παράβαση νόμου, το ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ υπεισέρχεται αυτοδίκαια, στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της ασφαλιστικής επιχείρησης, που πηγάζουν από ασφαλιστικές συμβάσεις του Κλάδου Αστικής Ευθύνης από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα. Εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς άλλο από το Επικουρικό Κεφάλαιο»).

δ.- Ειδικότερα:

δ1) Όπως αναφέρεται και παραπάνω, **οι διατάξεις του ΝΔ 400/1970 και ειδικότερα τα άρθρα 10 και 12α αυτού,** στα οποία οριζόταν η διαδικασία της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης (οι διατάξεις αυτές μεταφέρθηκαν στον Ν. 4364/2016) δεν είχαν εφαρμογή στην υποχρεωτική ασφάλιση του κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτων (δηλαδή στις περιπτώσεις που η ασφαλιστική εταιρία της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας ασκούσε τον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτων), **διότι οι σχετικές αξιώσεις ρυθμίζονταν** (και συνεχίζουν να ρυθμίζονται και μετά τον Ν. 4364/2016) **από τον κ.ν. 489/1976).** Τούτο άλλωστε προκύπτει και από την παράγραφο 3 του άρθρου 10 του ν.δ. 400/1970, όπου ρητά αναφερόταν ότι από τον επόπτη εκκαθάρισης **«Δεν καλούνται οι δικαιούχοι ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων»** για να

αναγγείλουν την αξίωσή τους και ότι στην κατάσταση κατάσταση των δικαιούχων ασφαλίματος αυτή περιλαμβάνονται και «β) οι δικαιούχοι ασφαλίματος ασφαλίσεων κατά ζημιών, εκτός ασφαλίσεων αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων».

δ2) Οι δύο παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2016, είναι μεταφορά της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970, αποτελούμενης από δύο εδάφια (δηλαδή τα δύο εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970, έγιναν παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2016).

δ3) Από την γραμματική και τεολογική ερμηνεία των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2014, σε συνδιασμό με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, στην οποία εκτός των άλλων αναφέρεται ως σκοπός θέσπισης των διατάξεων αυτών, η ομαλή εκκαθάριση της ασφαλιστικής επιχείρησης **προς το συμφέρον των ασφαλισμένων**, αλλά και με το περιεχόμενο της καταργηθείσας διάταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970, **προκύπτει χωρίς την παραμικρή αμφιβολία ότι,**

αα) μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης και την θέση της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση την διοίκηση και εκπροσώπηση αυτής αναλαμβάνει ο εκκαθαριστής,

ββ) προς αποφυγή οποιασδήποτε αμφιβολίας σχετικά με τις υποθέσεις που υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 239 (αμφιβολία την οποία ενδεχομένως μπορούσε να δημιουργήσει η διατύπωση της καταργηθείσας πλέον διάταξης της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του Ν.Δ. 400/1970, στην οποία χρησιμοποιούνταν οι φράσεις «εκκρεμείς δίκες» και «εκκρεμείς διαφορές»), διευκρινίζεται πλέον με σαφήνεια **ότι πρόκειται μόνο για τις «αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών» και προφανώς δεν πρόκειται για αγωγικές αξιώσεις των ζημιωθέντων τρίτων κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης** (με βάση τη διάταξη του άρθρου 10 του κ.ν. 489/1976) και των ασφαλισμένων αυτής εναντίον της και αφορούν τον κλάδο της υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης αυτοκινήτων,

γγ) το γεγονός ότι ο νομοθέτης, κατά την μεταφορά των δύο εδαφίων της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970, στο άρθρο 239 του Ν. 4366, προτίμησε την διατύπωσή τους σε δύο παραγράφους, 4 (στην οποία μεταφέρθηκε το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ

400/1970, με την προσθήκη της φράσης «**Αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά των οφειλετών**», προς διευκρίνιση και προσδιορισμό των φράσεων «εκκρεμείς δίκες» και «εκκρεμείς διαφορές») και 5 (στην οποία μεταφέρθηκε ως είχε το περιεχόμενο του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 12α του ΝΔ 400/1970), δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική ερμηνεία (ότι δηλαδή οι ρυθμίσεις αυτές δεν αφορούν μόνο αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών, αλλά και αγωγές των ζημιωθέντων τρίτων σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της ασφαλιστικής εταιρίας της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας και τέθηκε υπό ασφαλιστική εκκαθάριση),

δδ) αν ο νομοθέτης ήθελε να περιλάβει στην διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 239 και τις εκκρεμείς αγωγές κατά της ασφαλιστικής εταιρίας που ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση (δηλαδή αγωγές τρίτων ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα, στηριζόμενες στη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του κ.ν. 489/1976), θα το όριζε ρητά (όπως το όρισε στην παράγραφο 4 «*αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών*») και ως εκ τούτου η σωστή ερμηνεία της διάταξης είναι ότι αφορά αποκλειστικά και μόνο τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 4,

εε) επίσης, δεν είναι τυχαίο ότι στην αιτιολογική έκθεση οι δύο αυτές παράγραφοι συνδέονται μεταξύ τους με το επίρρημα «**Αντιστοίχως**» (= αναλόγως), που σημαίνει ότι ο νομοθέτης, με την παράγραφο 5, αναφέρεται στις εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό διαφορές (αγωγές) της παραγράφου 4 («*αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών*»), ανεξάρτητα βέβαια από το γεγονός ότι στο κείμενο του νόμου έχει παραληφθεί (ως περιττή) η λέξη «*αντιστοίχως*».

δ4) Για τις αγωγές αυτές που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 (αγωγές του ασφαλιστικού εκκαθαριστή κατά οφειλετών, και όχι αγωγές ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της ασφαλιστικής εταιρίας της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας), αα) είτε ασκούνται το πρώτον είτε είναι εκκρεμείς (σε οποιοδήποτε βαθμό) ορίζεται, ως διαδικασία για την εκδίκασή τους αυτή των ασφαλιστικών μέτρων και ββ) εφόσον είναι εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό, ορίζεται ως αποκλειστικά αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο, το Μονομελές Πρωτοδικείο (ανεξαρτήτως ποσού), και κατά τόπο αυτό της έδρας της ασφαλιστικής επιχείρησης (ενώπιον του οποίου εισάγονται με κλήση), ο λόγος

δε θέσπισης των διατάξεων αυτών είναι η ομαλή και ταχεία εκκαθάριση της ασφαλιστικής επιχείρησης, όσον αφορά τις απαιτήσεις της έναντι των οφειλετών της, έτσι ώστε να έχει την δυνατότητα ο εκκαθαριστής να συγκεντρώσει έγκαιρα χρήματα και να περατώσει την εκκαθάριση προς το συμφέρον των ασφαλισμένων, στο οποίο αποσκοπεί η ασφαλιστική εκκαθάριση, σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του νόμου.

ε.- Υπό την αντίθετη εκδοχή (την οποία θεωρώ εσφαλμένη), ότι δηλαδή σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης και θέσεως αυτής σε ασφαλιστική εκκαθάριση, όλες οι εναντίον της αγωγές αποζημιώσεως των ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα (οι οποίες με τον Ν. 4335/2015 έχουν υπαχθεί στην ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα, κατ' άρθρο 614 αρ. 6 ΚΠολΔ), **καταργούνται όλες οι διατάξεις του ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά τον Ν. 4335/2015, που αφορούν στην ειδική αυτή διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητο**, δηλαδή αφενός του άρθρου 591 ΚΠολΔ, αφετέρου των άρθρων 1-590 του ΚΠολΔ (στα οποία παραπέμπει το άρθρο 591 παρ. 1, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις των ειδικών διαδικασιών), για την αρμοδιότητα (καθ' ύλη και κατά τόπο), για την συνεκδίκαση συναφών αγωγών, για την συμμετοχή τρίτων στη δίκη, για την διαδικασία επίλυσης των διαφορών, για την απόδειξη, για τα ένδικα μέσα κλπ. Επίσης καταργείται στην ουσία ο κ.ν. 489/1976 και ειδικότερα το άρθρο 10 παρ. 1 αυτού.

Δεν προκύπτει, ούτε καν διαφαίνεται, θέληση του νομοθέτη στο Ν. 4364/2016 να καταργήσει όλες τις διατάξεις του νέου ΚΠολΔ (Ν. 4335/2015) που αφορούν την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα και να υπαγάγει τις εκκρεμείς υποθέσεις της ειδικής αυτής διαδικασίας (περιλαμβανομένων των αγωγών αποζημιώσεως τρίτων ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα), ή τις νέες αγωγές της ειδικής αυτής διαδικασίας, ανεξαρτήτως ποσού στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της ασφαλιστικής επιχείρησης της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας, δικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

Κάτι τέτοιο δεν προκύπτει ούτε από την αιτιολογική έκθεση του νόμου, αλλά ούτε από το όλο περιεχόμενο αυτού.

Αλλωστε, αν ο νομοθέτης ήθελε, με την θέσπιση της διάταξης του άρθρου 239

παρ. 5 του Ν. 4364/2016, να περιλάβει και τις αυτοκινητικές διαφορές και να καταργήσει όλες τις άνω διατάξεις του ΚΠολΔ για την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα ή μερικές από αυτές, αφενός θα το όριζε ρητά στην παράγραφο αυτή (5), αφετέρου θα περιλάμβανε στο άρθρο 278 αυτού (καταργούμενες διατάξεις) και τις παραπάνω διατάξεις του ΚΠολΔ και του κ.ν. 489/1976.

Υπό την εσφαλμένη αυτή εκδοχή θα οδηγούμεθα σε παράδοξα αποτελέσματα, αντίθετα με τον σκοπό θέσπισης των νέων διατάξεων του ΚΠολΔ του Ν. 4335/2015, ο οποίος, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού είναι *«II. Σκοπός των προτεινόμενων ρυθμίσεων. 1. Το δικονομικό δίκαιο λειτουργικά και τελολογικά έχει μια βοηθητική ή εξυπηρετική λειτουργία απέναντι στο ουσιαστικό δίκαιο, αφού κύριος σκοπός της πολιτικής δίκης είναι η προστασία των ουσιαστικών δικαιωμάτων, η οποία πραγματοποιείται με την αναγνώριση, ενδεχομένως την διάπλαση, όπως επίσης και την πραγμάτωσή τους. Βασική προϋπόθεση για να επιτελέσει η πολιτική δίκη τον ανωτέρω σκοπό της είναι η έκδοση ορθής και δίκαιας αποφάσεως, σε συνδιασμό όμως με την ανάγκη για απονομή της δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο με βάση την αρχή της οικονομίας της δίκης»*⁶. Έτσι καταστρατηγείται ο σκοπός θέσπισης των νέων ρυθμίσεων του ΚΠολΔ με τον Ν. 4335/2015, ο οποίος, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεσή του είναι η έκδοση ορθής και δίκαιας αποφάσεως, σε συνδιασμό με την ανάγκη για απονομή της δικαιοσύνης σε εύλογο χρόνο με βάση την αρχή της οικονομίας της δίκης.

4.- Περαιτέρω, από τις άνω διατάξεις των άρθρων 235 παρ. 3 και 7, και 239 παρ. 3 του ν. 4364/2026, προκύπτει ότι:

α) Δεν μπορεί να τύχουν εφαρμογής οι σχετικές διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007) και ειδικότερα του άρθρου 25 παρ. 2 αυτού, σύμφωνα με το οποίο *«Ιδίως απαγορεύεται η έναρξη ή συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, η άσκηση αναγνωριστικών ή καταψηφιστικών αγωγών, η συνέχιση των δικών επ' αυτών, η άσκηση η έκδικαση ενδίκων μέσων....»*, **στις περιπτώσεις αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων, διότι οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, όπως ισχύει) εφαρμόζονται μόνο συμπληρωματικά** την περίπτωση ασφαλιστικής εκκαθάρισης, σύμφωνα με την

⁶ Βλ. Αιτιολογική Έκθεση, ΚΝοΒ 2015, σελ. 760, 761.

διάταξη του άρθρου 235 παρ. 3 του ν. 4364/2016, **εφόσον δηλαδή δεν υπάρχει σχετική ρύθμιση.**

β) Εν προκειμένω, αα) κατά τη διάταξη του άρθρου 235 § 7 του ν. 4364/2016 «Ασφαλιστική επιχείρηση δεν κηρύσσεται σε πτώχευση ούτε είναι δυνατόν να ανοίξει επ' αυτής προπρωχευτική διαδικασία εξυγίανσης», ββ) κατά το άρθρο 179 του Πτωχευτικού Κώδικα «Οι διατάξεις του κώδικα αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά και επί εξυγίανσης και εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατά το μέρος που δεν ρυθμίζονται ειδικά», γγ) **υπάρχει η ειδική ρύθμιση του άρθρου 239 παρ. 3, πρώτο εδάφιο του ν. 4364/2016**, σύμφωνα με την οποία *«Κατά το χρονικό διάστημα που η ασφαλιστική επιχείρηση βρίσκεται σε ασφαλιστική εκκαθάριση αναστέλλεται κάθε αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της και σε βάρος των ασφαλισμένων της για ασφαλίσεις αστικής ευθύνης, μέχρι το ποσό για το οποίο ευθύνεται εις ολόκληρο η ασφαλιστική επιχείρηση»*, και ως εκ τούτου **δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 25 § 2 του Πτωχευτικού Κώδικα.**

γ) Ειδικότερα, σύμφωνα με την ειδική διάταξη αυτή, όσον αφορά τις αξιώσεις αποζημιώσεως των παθόντων σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της τεθείσας σε ασφαλιστική εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας από ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, **αναστέλλεται**, για όσο διάστημα διαρκεί η ασφαλιστική εκκαθάριση, **μόνο η αναγκαστική εκτέλεση** σε βάρος της ασφαλιστικής εταιρίας και των ασφαλισμένων της⁷ **και όχι** η άσκηση αναγνωριστικών ή καταψηφιστικών αγωγών, η συνέχιση των δικών επ' αυτών, η άσκηση ενδίκων

⁷ Βλ. **ΜΠΑΘ 2318/2017** ΕπΣυγΔ 2017, 460, που δέχθηκε ότι «Είναι διαφορετικό το ζήτημα της κτ' άρθρο 239 παρ. 3 ν. 4364/2016 αναστολής εκτελέσεως των αποφάσεων οι οποίες θα εκδοθούν επί των αγωγών αυτών και τυχόν θα επιδικάζουν αποζημίωση υπέρ των εναγόντων και σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης, καθώς τούτο (ζήτημα) δεν αφορά το παρόν Δικαστήριο και θα αποτελέσει αντικείμενο άλλης δίκης», **ΜΠΑΘ-Ασφ. 8233/2017**, που δέχθηκε ότι «λαμβανομένης υπόψη και της ρητής απαγορεύσεως των ατομικών καταδικωτικών μέτρων κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης, να μην συμπεριλαμβάνει τις υποθέσεις που αφορούν στην δικαστική διεκδίκηση των σε βάρος αυτής (επιχείρησης) απαιτήσεων εκ μέρους τρίτων», **ΕιρΑΘ 1637/2018**, που δέχθηκε ότι «Σχετικά με την απαγόρευση των ατομικών καταδικωτικών κατά της επιχείρησης μέτρων πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή συνδέεται προς την αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως των αποφάσεων που θα εκδοθούν επί των αγωγών αυτών, οι οποίες θα επιδικάζουν σε βάρος της ασφαλιστικής επιχείρησης αποζημίωση υπέρ του ζημιωθέντος τρίτου, και η οποία αναστολή θα αποτελέσει ενδεχομένως αντικείμενο άλλης δίκης...η δε κατ' άρθρο 25 του ΠτΚ απαγόρευση πλην των άλλων και της άσκησης αγωγών ή συνέχισης των επ' αυτών δικών, ενόψει δε και της διατάξεως του άρθρου 179 ΠτΚ, κατά το οποίο "Οι διατάξεις του κώδικα αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά και επί εξυγίανσης και εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατά το μέρος που δεν ρυθμίζονται ειδικά", προϋποθέτει κήρυξη της επιχείρησης σε κατάσταση πτωχεύσεως, μη επιτρεπόμενη όμως κατά τα άνω ειδικώς οριζόμενα στη διάταξη της § 7 του άρθρου 235 του ν. 4364/2016».

μέσων και η συζήτησή τους, κατά της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση τελούσας ασφαλιστικής εταιρίας, εκπροσωπούμενης από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, και κατά των ασφαλισμένων της (υποχρέων προς αποζημίωση), έτσι ώστε μετά το πέρας της ασφαλιστικής εκκαθάρισης να μπορέσουν να προχωρήσουν σε αναγκαστική εκτέλεση (βέβαια μόνο σε βάρος των λοιπών υποχρέων προς αποζημίωση) για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους. **Παράλληλα βεβαίως (και όχι αποκλειστικά) μπορούν (οι τρίτοι ζημιωθέντες σε αυτοκινητικό ατύχημα) να ακολουθήσουν την διαδικασία της αναγγελίας της αξίωσής τους στον ασφαλιστικό εκκαθαριστή και της επαλήθευσης αυτής (σύμφωνα με την παρακάτω αναφερόμενη διάταξη του άρθρου 242 του ν. 4364/2016), με την ελπίδα να τύχουν έστω και μερικής ικανοποίησης της αξίωσής του από το προϊόν της εκκαθάρισης.**

Να σημειωθεί ότι ναι μεν στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 239 του ν. 4364/2016, ορίζεται ότι *«Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται οι ατομικές διώξεις των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση κατά της ασφαλιστικής επιχείρησης»*, πλήν όμως, όπως ρητά ορίζεται στη διάταξη αυτή, η αναστολή των ατομικών διώξεων αφορά στους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφάλιση, δηλαδή στους ασφαλισμένους της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας, και όχι στους τρίτους ζημιωθέντες σε αυτοκινητικό ατύχημα.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 239 του ν. 4364/2016, αποτελεί πιστή αντιγραφή (μεταφορά) της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 12α παρ. 5 του ν.δ. 400/1970 (το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 278 παρ. 1 του ν. 4364/2016).

5.- Εν όψει των ανωτέρω, είναι κατά τη γνώμη μου εσφαλμένη και η άποψη⁸ σύμφωνα με την οποία, υπό την επίκληση των διατάξεων των άρθρων 239 παρ. 3 του ν. 4364/2016 και του άρθρου 25 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης και την θέση της σε ασφαλιστική εκκαθάριση, παύουν οι ατομικές διώξεις σε βάρος της και δεν μπορεί να συζητηθεί αγωγή ή ένδικο μέσο σε βάρος της. Ετσι, με τις άνω αποφάσεις, με την πρώτη κηρύχθηκε απαράδεκτη η συζήτηση εφέσεως και με τη δεύτερη, κηρύχθηκε απαράδεκτη η συζήτηση της αγωγής, λόγω ανακλήσεως της άδειας λειτουργίας της ασφαλιστικής εταιρίας INTERNATIONAL LIFE (εκκαλούσας στην πρώτη και

⁸ βλ. Εφαθ 4504/2017, ΜΠΑθ 2466/2018

εναγομένης στη δεύτερη). Να σημειωθεί ότι η απόφαση του Αρείου Πάγου 1942/2017, την οποία επικαλούνται οι παραπάνω αποφάσεις, δεν αφορά αξίωση αποζημιώσεως του ζημιωθέντος σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά ασφαλιστικής εταιρίας της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας και τέθηκε υπό ασφαλιστική εκκαθάριση, αλλά αξίωσης ασφαλισμένης κατά της ασφαλιστικής της εταιρίας (και μάλιστα από ασφάλιση ζωής). Επίσης έχει εκδοθεί και η 1746/2017 απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία εφάρμοσε τις διατάξεις του καταργηθέντος (με τον ν. 4364/16) ν.δ. 400/1970 και όχι τις διατάξεις του ν. 4364/2016. Σε κάθε περίπτωση, καμία από τις αποφάσεις αυτές δεν είναι δεσμευτική, άλλωστε η νομολογία συνεχώς αλλάζει.

Βέβαια, κατά των άνω αποφάσεων, δεν μπορούν να ασκηθούν, κατά της πρώτης αναίρεση, και κατά των λοιπών έφεση, ώστε να υπάρξει και δεύτερη δικαστική κρίση επ' αυτών, διότι δεν είναι οριστικές αποφάσεις, αλλά μη οριστικές, αφού κηρύχθηκε απαράδεκτη η συζήτηση της έφεσης με την πρώτη και των αγωγών με τις άλλες δύο⁹. Κατά των μη οριστικών αυτών αποφάσεων χωρεί μόνο ανάκληση, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 309 ΚΠολΔ. Ενδεχομένως να υπάρχει δυνατότητα ασκήσεως αναίρεσεως από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 557 ΚΠολΔ. **Ακολουθώντας λοιπόν τη άνω εσφαλμένη άποψη είναι φανερό ότι οδηγούμεθα σε αρνησιδικία.**

III.- Οι ρυθμίσεις του άρθρου 242 του ν. 4364/16 για, τις εργασίες εκκαθάρισης, την αναγγελία των απαιτήσεων, την σύνταξη και δημοσίευση από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, τις αντιρρήσεις κατά της κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων, και την πληρωμή των απαιτήσεων.

1.- Στο ΝΔ 400/1970 (ΦΕΚ Α' 273/17.1.1970) «περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως» και ειδικότερα στο άρθρο 10 παρ. 3 αυτού (το περιεχόμενο του οποίου αναφέρεται παραπάνω), οριζόταν η διαδικασία της αναγγελίας των απαιτήσεων των δικαιούχων ασφαλίματος (πλὴν των δικαιούχων απαιτήσεων αποζημιώσεως από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία αυτοκινήτων, όπως αναφέρεται παραπάνω), της επαλήθευσης

⁹ Βλ. ΑΠ 1619/2009 ΝοΒ 2010, 444, ΑΠ 1238/2008 ΝΟΜΟΣ, Εφαθ 4606/2011 ΝοΒ 2013, 404.

αυτών, της σύνταξης κατάστασης δικαιούχων, των αντιρρήσεων κατά της κατάστασης κ.ά.

Με το άρθρο 278 παρ. 1 του Ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α΄ 13/5.2.2016), καταργήθηκε ολόκληρο το Ν.Δ. 400/1970, και θεσπίστηκε νέα διάταξη, αυτή του άρθρου 242, με τίτλο «Εργασίες εκκαθάρισης-Εξασφάλιση και αναγγελία απαιτήσεων από ασφάλιση», διάταξη η οποία επίσης, κατά τη γνώμη μου, δεν αφορά τις αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της ασφαλιστικής εταιρίας (με βάση το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 489/1876), της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση (όπως δεν αφορούσε στις υποθέσεις αυτές και η προηγούμενη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του ν.δ. 400/1970), άλλως έχει παράλληλη (και όχι αποκλειστική) εφαρμογή στις υποθέσεις αυτές. **Ειδικότερα,**

α) στο άρθρο 242 του ν. 4364/2016, ορίζεται ότι «1. Αμέσως μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης και τη θέση της σε ασφαλιστική εκκαθάριση, ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής προβαίνει σε σφράγιση, απογραφή και εν συνεχεία αποσφράγιση των κεντρικών γραφείων, των υποκαταστημάτων και των γραφείων εξυπηρέτησης της επιχείρησης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΓΠολΔ. Ανεξάρτητα από την υπαγωγή της επιχείρησης στο καθεστώς της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, η περάτωση των εκτός του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου εκκρεμών υποθέσεων συνεχίζεται κατά τις διατάξεις της κοινής εκκαθάρισης. 2. Ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής καλεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από το διορισμό του ή από την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παραγράφου 4 του άρθρου 235 του παρόντος, τους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφάλιση, με ανακοίνωση, που δημοσιεύεται μια (1) φορά την εβδομάδα, επί τρεις (3) συνεχείς εβδομάδες σε πέντε (5) ημερήσιες, πανελλαδικής κυκλοφορίας, εφημερίδες, καθώς και στην ιστοσελίδα της επιχείρησης, να του αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους με όλα τα δικαιολογητικά τους στοιχεία. Οι αναγγελίες απαιτήσεων γίνονται δεκτές εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την πρώτη δημοσίευση. Η επαλήθευση των απαιτήσεων από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, αρχίζει το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της ως άνω προθεσμίας και ολοκληρώνεται στο συντομότερο χρονικό διάστημα. Γίνονται δεκτές οι απαιτήσεις από ασφαλίσεις που δεν αμφισβητούνται από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή ή έχουν

επιδικασθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή με απόφαση διαιτητικού δικαστηρίου, εναντίον της οποίας δεν έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσης εντός της προβλεπόμενης από τον ΚΠολΔ προθεσμίας, ή αυτή έχει απορριφθεί τελεσίδικα. **Ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής δημοσιεύει κατάσταση των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση. Στην κατάσταση αυτήν περιλαμβάνονται: α) οι δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις ζωής, β) οι δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις κατά ζημιών, που έχουν δηλώσει την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης και έχει καταχωρηθεί η δήλωση στα βιβλία της ασφαλιστικής επιχείρησης, γ) όσοι αναγγέλθηκαν μέσα στην ως άνω προθεσμία. Στην ανωτέρω κατάσταση περιλαμβάνονται και εκείνες οι απαιτήσεις που αμφισβητούνται δικαστικά ή εξώδικα, με αναφορά στο ποσό που διεκδικεί ο δικαιούχος απαιτήσεων από ασφάλιση, καθώς και στο τυχόν ποσό που εκτιμά ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ότι αναλογεί στην απαίτηση. Μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αναγγελιών η ως άνω κατάσταση αναρτάται στην ιστοσελίδα της επιχείρησης και η ανακοίνωση της καταχώρησής της δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ευρείας κυκλοφορίας ημερήσιες εφημερίδες από τις οποίες η μία (1) τουλάχιστον εκδίδεται στην έδρα της επιχείρησης, μία (1) φορά την εβδομάδα επί τρεις (3) συνεχείς εβδομάδες. Αντιρρήσεις κατά της πιο πάνω κατάστασης ασκούνται με ανακοπή στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την τελευταία δημοσίευση και εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Έφεση κατά της απόφασης του πρωτοδικείου εκδικάζεται από το αρμόδιο εφετείο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του εφετείου δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο. 3. Ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής γνωστοποιεί στο Επικουρικό Κεφάλαιο την αναλυτική κατάσταση με τις βεβαιωμένες απαιτήσεις από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, καθώς και κάθε επικαιροποίηση αυτής. Το Επικουρικό Κεφάλαιο καταβάλλει αποζημίωση σε κάθε δικαιούχο με βάση την κατάσταση του προηγούμενου εδαφίου και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν.δ. 489/1976 (Α' 331). Στην περίπτωση αυτή, το Επικουρικό Κεφάλαιο δεν υποκαθίσταται στα εξ' αιτίας του ατυχήματος δικαιώματα του προσώπου που ζημιώθηκε έναντι του υποχρέου για αποζημίωση, υποκαθίσταται όμως, μέχρι του ποσού της αποζημίωσης που κατέβαλε, στο κατ' άρθρο 240 του**

παρόντος προνόμιο των απαιτήσεων από ασφάλιση. 4. Ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής ικανοποιεί από το προϊόν της εκποίησης περιουσιακών στοιχείων δικαιούχους από ασφάλιση συμμετρως.»

β) στην Αιτιολογική Εκθεση για το άρθρο 242¹⁰ ορίζεται ότι «Στο άρθρο 242 προβλέπονται, όπως και στο ν.δ. 400/1970, η σφράγιση και η αποσφράγιση της επιχείρησης υπό εκκαθάριση, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άμεση διακοπή της δραστηριότητας που ασκείται από την επιχείρηση που τίθεται σε εκκαθάριση, η πρόσκληση από τον εκκαθαριστή για την αναγγελία των δικαιούχων από ασφάλιση, καθώς και η επαλήθευση αυτών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό αναλυτικά. Όλα αυτά κατατείνουν στην κατάρτιση κατάστασης δικαιούχων από ασφάλιση αλλά και ξεχωριστής κατάσταση με τις απαιτήσεις που, για οποιονδήποτε λόγο, αμφισβητούνται. Προβλέπεται, ακόμη, δικαίωμα άσκησης ανακοπής κατά της κατάστασης αυτής στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από την τελευταία δημοσίευση και εκδίκασή τους κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η ικανοποίηση των δικαιούχων γίνεται συμμετρως. Ενημερώνεται το Επικουρικό Κεφάλαιο του κ.ν. 489/1976 ως προς την αναλυτική κατάσταση με τις βεβαιωμένες απαιτήσεις από ασφαλίσεις αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και καταβάλλει αποζημίωση σε κάθε δικαιούχο με βάση την κατάσταση αυτή και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν.δ. 489/1976. Συνεπώς, διατηρούνται τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 19 του κ.ν. 489/1976 ως ανώτατα ποσά αποζημίωσης. Μέχρι του ποσού της αποζημίωσης που καταβάλλει, το Επικουρικό Κεφάλαιο υποκαθίσταται στο προνόμιο των απαιτήσεων από ασφάλιση».

2.- Όπως, αναφέρεται παραπάνω, ο **ζημιωθείς τρίτος σε αυτοκινητικό ατύχημα**, εκτός από την άσκηση αγωγής αποζημιώσεως κατά της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας, **μπορεί παράλληλα να ακολουθήσει την άνω διαδικασία της αναγγελίας της αξίωσής του στον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, της επαλήθευσης αυτής, των αντιρρήσεων κατά της δημοσιευθείσας κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, κλπ, υπό τις αναφερόμενες στην διάταξη αυτή (άρθρο 242 του ν. 4364/2016) προϋποθέσεις και προθεσμίες**, όπου και γίνεται παραπομπή,

¹⁰ Βλ. ΚΝοΒ 2016, σσ. 62.

προς αποφυγή επαναλήψεων.

3.- Περαιτέρω, από τις άνω διατάξεις προκύπτει ότι:

α) Η διαδικασία θέσης ασφαλιστικής επιχείρησης υπό ασφαλιστική εκκαθάριση ρυθμιζόταν από τις διατάξεις του ΝΔ 400/1970 (άρθρα 10 και 12β) και ήδη ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν. 4364/2016 (άρθρα 235 επ.).

β) Ο θεσμός της ασφαλιστικής εκκαθάρισης προσομοιάζει προς το θεσμό της πτώχευσης, καθ' όσον αμφότεροι εξυπηρετούν τον αυτό σκοπό, ήτοι τη σύμμετρο ικανοποίηση των δανειστών, για την επίτευξη του οποίου ακολουθούνται ανάλογες διαδικασίες¹¹.

Όμως, ο θεσμός της ασφαλιστικής εκκαθάρισης είναι ειδικότερος του θεσμού της πτώχευσης, καθ' όσον κατά το στάδιο της ασφαλιστικής εκκαθάρισης και όσο αυτή διαρκεί δεν είναι δυνατή η κήρυξη της ασφαλιστικής επιχείρησης σε κατάσταση πτώχευσης (άρθρο 235 παρ. 7 του ν. 4364/2016, πριν άρθρο 12α παρ. 1 εδ. τελ. Ν.Δ. 400/1970¹²), και ως εκ τούτου ορισμένες διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, μπορούν να εφαρμοστούν και στην ασφαλιστική εκκαθάριση, εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στις διατάξεις των άρθρων 235 επ. του ν. 4364/2016 (άρθρο 235 παρ. 3).

Περαιτέρω, όπως ισχύει σε κάθε συλλογική διαδικασία ικανοποίησης των πιστωτών, η προηγούμενη αναγγελία των απαιτήσεων προς τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή είναι αναγκαία (όταν απαιτείται), προκειμένου να συμπεριληφθούν στην κατάσταση δικαιούχων απαιτήσεων.

γ) Ναι μεν στο άρθρο 242 παρ. 2 του ν. 4364/2016 αναφέρεται η διαδικασία αναγγελίας των απαιτήσεων, η επαλήθευση των απαιτήσεων, η σύνταξη της κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, η υποβολή αντιρρήσεων κ.ά., **πλήν όμως στην ίδια διάταξη ορίζεται ρητά ότι ο ασφαλιστικός εκκαθαριστής οφείλει να συμπεριλάβει στην κατάσταση αυτή, εκτός πιστωτές που αναγγέλθηκαν μέσα στην ορισθείσα προθεσμία και, αφενός αα) τους δικαιούχοι απαιτήσεων από ασφαλίσεις ζωής και ββ) τους δικαιούχους απαιτήσεων από ασφαλίσεις κατά ζημιών, που έχουν δηλώσει την επέλευση της ασφαλιστικής περίπτωσης και έχει καταχωρηθεί η δήλωση στα βιβλία της ασφαλιστικής επιχείρησης,**

¹¹ Βλ. Εφαθ 6221/2018, αδημ, Εφαθ 6286/2011 ΔΕΕ 2012. 556, ΕφΠειρ 279/2001 ΔΕΕ 2001. 870.

¹² Βλ. Εφαθ 6286/2011 ΔΕΕ 2012. 566.

αφετέρου τις απαιτήσεις εκείνες, που αμφισβητούνται δικαστικά ή εξώδικα.

Τούτο σημαίνει ότι δεν είναι υποχρεωτική η αναγγελία (χωρίς βέβαια να αποκλείεται) των απαιτήσεων των δικαιούχων από ασφαλίσεις ζωής, των απαιτήσεων από ασφαλίσεις κατά ζημιών (όπως και αυτών του κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτων), και των απαιτήσεων που αμφισβητούνται δικαστικά (δηλαδή των υποθέσεων που εκκρεμούν δικαστικά) ή εξώδικα.

δ) Στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 242 του ν. 4364/20216 (παράγραφος 3 του άρθρου 10 του καταργηθέντος νδ 400/1970), σύμφωνα με την οποία «αντιρρήσεις κατά της πιο πάνω κατάστασης ασκούνται με ανακοπή», γίνεται λόγος περί «αντιρρήσεων», οι οποίες αφορούν τόσο σε επαληθευμένες απαιτήσεις, που προϋποθέτουν αναγγελία, **όσο και σε μη αναγγελθείσες απαιτήσεις, αφού δεν γίνεται κάποια διάκριση στη διάταξη αυτή.** Επιπλέον, για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διάταξης το περιεχόμενο των αντιρρήσεων δύναται να είναι, αφενός παράπνοο **αα)** κατά της απόρριψης ή της εν μέρει παραδοχής της απαίτησης που έχει αναγγελθεί και **ββ)** για παράλειψη του ασφαλιστικού εκκαθαριστή να περιλάβει στην κατάσταση δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση, απαίτησης για την οποία δεν απαιτείται αναγγελία, αφετέρου η εκπρόθεσμη αναγγελία απαίτησης, ώστε να επαληθευθεί και να περιληφθεί και αυτή στην κατάσταση δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση.

Τα ανωτέρω ενισχύονται, από τη διάταξη του άρθρου 92 παρ. 1 ν. 3588/2007 (ΠτΚ), η οποία εφαρμόζεται συμπληρωματικά επί ασφαλιστικής εκκαθάρισης (σύμφωνα με τα άρθρα 235 παρ. 3 του ν.4364/2016, **αφού δεν υπάρχει σχετική ρύθμιση στον νόμο αυτό, και 179 ν. 3588/2007**), στην οποία προβλέπεται ότι **πιστωτές που δεν ανήγγειλαν την απαίτησή τους μέσα στη νόμιμη προθεσμία, ώστε να μετάσχουν στην επαλήθευση, μπορούν με ανακοπή και δικά τους έξοδα να ζητήσουν την επαλήθευσή της από το πτωχευτικό δικαστήριο,** που δικάζει κατά την διαδικασία του άρθρου 5¹³.

Δηλαδή, στην περίπτωση της ασφαλιστικής εκκαθάρισης, ο πιστωτής ο οποίος δεν ανήγγειλε την απαίτησή του ή απώλεσε την προθεσμία αναγγελίας, έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή του άρθρου 92 παρ. 1 του ΠτΚ,

¹³ Βλ. Εφαθ 6221/2018, αδημ.

συμπληρωματικώς εφαρμοζομένης¹⁴, σε συνδιασμό με το άρθρο 242 παρ. 2 του ν. 4364/2016, με την οποία να αναγγείλει την απαίτησή του, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας δικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, εντός προθεσμίας 45 ημερών από την τελευταία δημοσίευση της κατάστασης των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση. Την ανακοπή αυτή μπορεί να ασκήσει και εντός της προθεσμίας του άρθρου 92 παρ. 2 του ΠτΚ, δηλαδή «μέχρι την τελευταία διανομή, σε καμία δε περίπτωση πέραν των έξι (6) μηνών από το πέρας της προθεσμίας αναγγελίας».

IV.- Επίλογος.

1.- Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 239 του Ν. 4364/2016 δεν αφορούν αγωγές αποζημιώσεως τρίτων ζημιωθέντων σε αυτοκινητικό ατύχημα (με βάση τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 1 του κ.ν. 489/1976) κατά της ασφαλιστικής εταιρίας στην οποία ήταν ασφαλισμένο το ζημιογόνο αυτοκίνητο (με σύμβαση ασφαλίσεως καλύπτουσα την έναντι τρίτων αστική ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και του οδηγού αυτού), της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας για παράβαση νόμου και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση, είτε είναι εκκρεμείς είτε όχι¹⁵.

2.- Οι σχετικές με αυτοκινητικό ατύχημα δίκες των ζημιωθέντων κατά της υπό εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας, εκπροσωπούμενης από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, και κατά των λοιπών υποχρέων, αρχίζουν (αν δεν είχε ασκηθεί αγωγή πριν την ανάκληση της άδειας λειτουργίας ασφαλιστικής επιχείρησης) **και συνεχίζονται** (εφόσον είναι εκκρεμείς) **ενώπιον των αρμοδίων καθ' ύλην και κατά τόπον δικαστηρίων, τα οποία δικάζουν κατά την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών για ζημιές από αυτοκίνητα,** σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 614 αρ. 6 και 591 ΚΠολΔ, μέχρι την έκδοση τελεσιδίκου (ή και αμετακλήτου) αποφάσεως¹⁶.

3.- Κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 239 παρ. 3, πρώτο εδάφιο του ν. 4364/2016, όσον αφορά τις αξιώσεις αποζημιώσεως των παθόντων σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της τεθείσας σε ασφαλιστική εκκαθάριση ασφαλιστικής εταιρίας από ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων,

¹⁴ Βλ. Εφαθ 6221/2018.

¹⁵ Βλ. παραπάνω υποσημ. 5.

¹⁶ Βλ. παραπάνω υποσημ. 5.

αναστέλλεται, για όσο διάστημα διαρκεί η ασφαλιστική εκκαθάριση, **μόνο η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της ασφαλιστικής εταιρίας και των ασφαλισμένων της και όχι η άσκηση αναγνωριστικών ή καταψηφιστικών αγωγών, η συνέχιση των δικών επ' αυτών, η άσκηση ενδίκων μέσων και η συζήτησή τους**, κατά της υπό ασφαλιστική εκκαθάριση τελούσας ασφαλιστικής εταιρίας, εκπροσωπούμενης από τον ασφαλιστικό εκκαθαριστή, και κατά των ασφαλισμένων της (υποχρέων προς αποζημίωση)¹⁷.

4.- Η κήρυξη απαράδεκτης της συζήτησης αγωγής ή ενδίκου μέσου ζημιωθέντος σε αυτοκινητικό ατύχημα κατά της ασφαλιστικής εταιρίας του ζημιογόνου οχήματος, της οποίας ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας και τέθηκε σε ασφαλιστική εκκαθάριση, με την επίκληση των διατάξεων του άρθρου 25 του ΠτΚ και 239 παρ. 3 και 242 του ν. 4364/2016, **είναι εσφαλμένη και αποτελεί αρνησιδικία**

5.- Ο παθών σε αυτοκινητικό ατύχημα, παράλληλα (και όχι αποκλειστικά) με την άσκηση αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, μπορεί να ακολουθήσει την διαδικασία της αναγγελίας της αξίωσής του στον ασφαλιστικό εκκαθαριστή και της επαλήθευσης αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 242 παρ. 2 του ν. 4364/2016.

Αθήνα 16 Μαρτίου 2019

Γεώργιος Ιωάν. Μανουσάκης

Δικηγόρος

¹⁷ Βλ. παραπάνω υποσημ. 7.